

Oikeuksia koskeva ilmoitus terrorismiin liittyvistä rikoksista pidätetyille henkilöille

Tässä esitteessä on tärkeitä tietoja Skotlannin lain ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen mukaisista oikeuksistasi ollessasi pidätettynä poliisiasemalla. Tässä asiakirjassa kerrotaan keskeisistä oikeuksistasi pidätettynä. Nämä tiedot eivät ole oikeusapua, eikä niissä kerrota kaikista oikeuksistasi. Sinun kannattaa pyytää itse puolueetonta oikeusapua.

Nämä tiedot kannattaa lukea mahdollisimman pian. Niistä on apua, kun teet päätöksiä ollessasi poliisiasemalla. Voit pyytää poliisia selittämään, jos tässä esitteessä on jotain, mitä et ymmärrä, tai jos haluat helpollukuisen version tai käännöksen.

Muista oikeutesi:

- 1. Sinulla on oikeus saada tietää, miksi poliisi pitää sinua pidätettynä.**
- 2. Sinulla on oikeus saada tietää, mitä poliisi uskoo sinun tehneen.**
- 3. Sinulla on oikeus saattaa asianajajan tietoon, että olet poliisiasemalla. Tämä palvelu on ilmainen.**
- 4. Sinulla on oikeus saattaa jonkun toisen tietoon, että olet poliisiasemalla. Kyseessä voi olla esimerkiksi perheenjäsen, holhooja tai ystävä.**
- 5. Sinulla on oikeus pysyä vaiti. Sinun ei tarvitse vastata mihinkään poliisin esittämiin kysymyksiin. MUTTA sinun täytyy kuitenkin kertoa nimesi, osoitteesi, syntymäaikasi, syntymäpaikkasi ja kansallisuutesi.**
- 6. Sinulla on oikeus viipymättä tavata asianajaja yksityisesti, ennen kuin poliisi kysyy sinulta kysymyksiä. Lisäksi voit keskustella asianajajan kanssa aina kun poliisi kysyy sinulta kysymyksiä.**
- 7. Jos olet alle 16-vuotias tai Skotlannin lakiin perustuvan valvontamääräyksen (Compulsory Supervision Order) alainen alle 18-vuotias, sinulla on oikeus tavata vanhempasi tai holhoojasi poliisiasemalla.**
- 8. Sinulla on oikeus kiireelliseen lääkinnälliseen apuun.**

Oikeutesi

Huomaa: Poikkeustilanteissa poliisilla on oikeus lykätä mahdollisuuttasi käyttää joitain näistä oikeuksistasi tai evätä oikeutesi. Näin voi käydä esimerkiksi jos poliisi uskoo, että poliisin on keskusteltava kanssasi, jotta joku toinen henkilö ei joudu vaaraan. **Tämä ei sisällä oikeuttasi vaieta.**

1. Tietoja poliisin pidättämille henkilöille

- **Oikeus vaieta**

Sinun ei tarvitse vastata mihinkään poliisin esittämiin kysymyksiin siitä, mitä poliisi uskoo sinun tehneen.

Kaikki sanomasi kirjataan ylös tai tallennetaan ja sitä voidaan käyttää näyttönä oikeudenkäynnissä, jos tapauksesi viedään oikeuteen.

Sinun täytyy kuitenkin kertoa poliisille nimesi ja osoitteesi, syntymäaikasi, syntymäpaikkasi ja kansallisuutesi, kun sinulta kysytään näitä tietoja.

- **Ilmoittaminen asianajajalle siitä, että olet poliisiasemalla**

Voit pyytää poliisia kertomaan asianajajalle, että olet poliisiasemalla. Asianajaja voi olla oma asianajajasi tai jos et tunne asianajajaa, päivystävä asianajaja. Poliisi järjestää yhteydenoton asianajajaan mahdollisimman pian. Tämä palvelu on sinulle ilmainen.

- **Ilmoittaminen jollekulle toiselle henkilölle, että olet poliisiasemalla**

Voit pyytää poliisia ottamaan yhteyden johonkuhun toiseen henkilöön ja kertomaan, että olet poliisiasemalla. Tämä henkilö voi olla sukulaisesi, kumppanisi, holhoojasi, ystäväsi tai joku muu tuntemasi henkilö. Poliisi ottaa yhteyden henkilöön puolestasi mahdollisimman pian.

Jos olet alle 16-vuotias (tai alle 18-vuotias ja Skotlannin lakiin perustuvan valvontamääräyksen [Compulsory Supervision Order] alainen):

- Poliisin täytyy yrittää ilmoittaa vanhemmallesi tai holhoojallesi, että olet poliisiasemalla.
- Vanhempasi tai holhoojasi voi tulla tuekseen poliisiasemalle.

- **Tulkin pyytäminen avuksi**

Jos et puhu tai ymmärrä englantia, poliisi järjestää avuksesi jonkun, joka puhuu kieltäsi (tulkin). Tämä palvelu on ilmainen. On tärkeää, että ymmärrät, mitä poliisiasemalla puhutaan.

Jos olet kuuro tai sinulla on vaikeuksia kommunikoinnissa, poliisi järjestää jonkun avuksesi. Avustava henkilö voi olla BSL:n tulkki tai muu tilanteeseen sopiva ammattilainen. Tämä palvelu on ilmainen.

- **Jos et ole Britannian kansalainen**

Jos et ole Britannian kansalainen, voit pyytää poliisia ottamaan yhteyden maasi lähetystöön, suurlähetystöön tai konsulaattiin ja kertoamaan missä olet ja miksi olet poliisiasemalla. Kyseinen taho voi myös tulla tapaamaan sinua yksityisesti ja järjestää asianajajakäynnin luoksesi.

- **Mitä tapahtuu, jos sinua vastaan nostetaan syyte tai jos sinut pidätetään pidätysmääräyksen nojalla?**

Jos sinua vastaan nostetaan syyte rikoksesta, sinut voidaan vapauttaa pidätettynä olostai sinua voidaan pitää poliisiasemalla ja viedä oikeuteen seuraavana työpäivänä. Vaihtoehtoisesti sinut voidaan vapauttaa, jos suostut saapumaan oikeuteen tiettyinä päivinä.

- **Oikeus tutustua asiakirjoihin**

Sinulle tai asianajajallesi annetaan ilmoitus näytöstä, jos juttusi menee oikeuteen. Siten sinä tai asianajajasi voitte valmistella puolustustasi.

Sinulla on oikeus saada käänös asiaan liittyvistä tiedoista, jos et ymmärrä englantia.

- **Jos olet sairas tai loukkaantunut**

Poliisi kysyy sinulta terveyteesi ja hyvinvointiisi liittyviä kysymyksiä. Poliisi voi pyytää lääkäriä tutkimaan sinut. Siten voidaan osaltaan varmistaa, että sinusta huolehditaan asianmukaisesti, kun olet pidätettynä. Jos sinusta tuntuu, että sinun on päästävä lääkärin puheille, kerro siitä poliisille. Jos sairastut, sinulle annetaan lääkintäapua.

- **Ruoka ja juoma**

Sinulle annetaan vettä pyytäessäsi sitä. Sinulle tarjotaan ruokaa, jos olet pidätettynä yli neljän tunnin ajan. Jos sinulla on ruokavalioon tai uskontoon liittyviä vaatimuksia, kerro niistä poliisille mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Jos tarvitset lisätukea (huomaa, että tässä on kyse vain palvelua koskevista tiedoista eikä kyseessä ole oikeus):

Saatat tarvita apua, jotta ymmärtäisit mitä tapahtuu, kun olet poliisiasemalla. Tätä apua voit saada aikuiselta tukihenkilöltä, jota kutsutaan Skotlannin laissa nimellä Appropriate Adult. Tämä voi koskea sinua, jos sinulla on jokin psyykinen haitta tai oppimisvaikeuksia. **Kerro poliisille, jos mielestäsi tarvitset tätä tukea.**

Jos poliisi on sitä mieltä, että tarvitset Appropriate Adult -tukihenkilön tukea, poliisi pyytää tukihenkilöä paikalle, vaikka et pyytäisi sitä.

2. Tietoja henkilöille, joita poliisi aikoo kuulustella

• Asianajajan pyytäminen avuksi

- Kerro poliisille, jos haluat keskustella asianajajan kanssa. Poliisi on yhteydessä asianajajaan puolestasi mahdollisimman pian.
- Asianajaja kertoo sinulle, voiko hän avustaa sinua ilmaiseksi vai pitääkö sinun maksaa avusta. Jos sinun pitää maksaa, asianajaja kertoo, miten paljon se maksaa ja miten voit maksaa sen. Poliisi ei maksa asianajajan palkkiota puolestasi eikä kerro siitä, miten asianajajasi saa maksun.
- Poliisilla ei yleensä ole oikeutta kysyä sinulta kysymyksiä ilman asianajajan läsnäoloa, jos olet pyytänyt asianajajaa huoneeseen kanssasi.
- Joskus poliisin täytyy kysyä sinulta kysymyksiä kiireellisesti, ennen kuin olet keskustellut asianajajan kanssa.
- Jos keskusteleet asianajajan kanssa, se ei saa tilannettasi näyttämään siltä, että olet tehnyt jotain väärää.
- Voit muuttaa mieltäsi asianajajan kanssa keskustelemisen suhteen milloin tahansa. Kerro poliisille mahdollisimman pian, niin poliisi on yhteydessä asianajajaan puolestasi.
- Asianajajan tehtävä on suojella sinun oikeuksiasi ja antaa sinulle oikeusapua.
- Voit saada paikalle jonkun tuntemasi asianajajan tai päivystävän asianajajan. Päivystävä asianajaja on puolueeton, eikä hän ole poliisin työntekijä.
- Jos joku vanhempi poliisivirkamies antaa luvan, virkapukuinen komisario voi olla paikalla neuvottelussa asianajajasi kanssa.
- Sinulla on oikeus yksityiseen keskusteluun asianajajasi kanssa.
- Voit pyytää, että asianajaja on kanssasi huoneessa, kun poliisi kysyy sinulta kysymyksiä.
- Jos asianajaja ei saavu poliisiasemalle sovittuna aikana tai jos sinun pitää keskustella asianajajan kanssa uudestaan, pyydä poliisia olemaan asianajajaan yhteydessä uudestaan.

- **Kuinka kauan sinua voidaan pitää pidätettynä kuulustelua varten?**

Poliisi voi pitää sinua kuulusteltavana enintään 48 tunnin ajan nostamatta syytettä sinua vastaan. Silloin tällöin vanhemman poliisivirkamiehen täytyy perehtyä tapaukseesi ja selvittää, pitääkö sinua vielä pitää pidätettynä. Tätä kutsutaan tarkasteluksi. Sinua voidaan pitää pidätettynä yli 48 tunnin ajan vain, jos oikeusistuin sallii sen. Oikeusistuin voi pidentää pidätysaikaa ilman syytettä enintään 14 päivään alkaen pidätyshetkestäsi. Näissä tilanteissa sinulle on annettava seuraavat:

- kirjallinen asiakirja siitä, että anomus pidätyksesi jatkamiseen on tehty
- aika, jolloin anomus tehtiin
- aika, jolloin anomuksen on tarkoitus tulla oikeuskäsittelyyn
- syy tai syyt pidätyksen jatkamisen anomiseen.

Sinulle (ja valtuutetuillesi) on annettava ilmoitus joka kerta, kun pidätyksesi jatkamista ja lisäjatkamista anotaan.

Sinulla ja asianajajallasi on oikeus kertoa mielipiteenne tästä päätöksestä, paitsi jos et ole hyvässä kunnossa. Asianajaja voi kertoa sinulle tästä lisää.

Puolueettomat vierailijat pidätetyn luona

Tietyillä yhteiskunnan jäsenillä on pääsy poliisiasemille. Näitä henkilöitä kutsutaan puolueettomiksi vierailijoiksi pidätetyn luona (Independent Custody Visitors), ja he toimivat vapaaehtoisina varmistaakseen, että pidätettyjä kohdellaan asianmukaisesti ja että he pystyvät käyttämään oikeuksiaan.

Sinulla ei ole oikeutta tavata puolueetonta vierailijaa eikä pyytää vierailijaa luoksesi, mutta vierailija voi pyytää päästä tapaamaan sinua. Jos luonasi käy puolueeton vierailija ollessasi pidätettynä, vierailija toimii poliisista erillään ja varmistaa, että hyvinvointisi ja oikeutesi on suojattu. Voit itse päättää, haluatko keskustella vierailijan kanssa.